

Integrita životní (a nekonečný cíl) / Cíl životní (konečný a nekonečný)

Integrita náleží k bytostnému určení lidského života: není ničím samozřejmým, nýbrž je svou povahou spíše výzvou, tím, co „má být“. Lidský život se nestává lidským teprve tím, že oné integrity dosahuje, nýbrž že o ni usiluje, že se o integritu snaží, pokouší se jí dosáhnout. Právě zde je na místě ono významné Brochovo rozlišení mezi cíli konečnými a nekonečnými. Na první poslech to není označení případné a zvláště přesvědčivé, ale je třeba je pochopit v jeho platnosti. Žádný „konečný“, tj. „vnitro-životní“ cíl nemůže dokázat sjednotit lidský život, nýbrž každý takový omezený cíl život vcelku korumpuje a degraduje, je-li povýšen na cíl jediný nebo třeba jen hlavní. Lidský život dosahuje vnitřní sjednocenosti pouze svým zaměřením na cíle, které samotný tento život přesahují, které sahají dál za jeho meze a zejména za jeho individuální konec. Život vůbec (tj. nejen lidský) je možný jen jako úsilí či snaha, která míří za rámec individuální životní „historie“, je možný jen jako navázání na určité životní historie předcházející a zároveň jako směřování k méně určitým, protože „nejsoucím“ životním historiím budoucím. Tím může být vlastně vymezen také rozdíl lidské životní integrity od životní integrity před-lidské, „vitální“: ten spočívá v tom, zda jde o vztah k tomu, co individuální život přesahuje, bez asistence a zprostředkování vědomím nebo ve vědomí a skrze vědomí. Zdánlivý paradox pak spočívá v tom, že není životní integrity bez vztahu k tomu, co není a nemůže být její složkou ani součástí. Integrita není tedy založena ničím niterným, žádnou „povahou“ vnitřní“ stránky bytosti, o jejíž život jde, nýbrž jakoby „odjinud“, nicméně nepředmětně tak, že toto „založení“ nemá povahu ustavení, nýbrž výzvy k takovému ustavení. Teprve na tuto výzvu (která tu také nemusí „být“, nemusí se „ozvat“, nemusí onu bytost „oslovovat“, tj. „vyzývat“) je ono příznačné úsilí o jednotu, o sjednocenost vlastně „odpovědí“.

(Písek, 960405-1.)